

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

**ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**I. ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΕΛΕΓΧΟΥ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΑΠΟ ΤΗΝ Ε.Ε.**

Δ/ΝΣΗ : 39^η Ν.Π.Δ.Δ.

Πληροφορίες:

Τηλέφωνο : 210 3338553 & 564

FAX : 210 3338533

**II. ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΘΗΣΑΥΡΟΦΥΛΑΚΙΟΥ
& ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ**

Δ/ΝΣΗ : 20^η ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Πληροφορίες:

Τηλέφωνο : 210 3338458

FAX : 210 3338206

**III. ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ
Δ/ΝΣΗ : 26^η ΣΥΝΤ/ΣΜΟΥ & ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΟΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ**

Πληροφορίες:

Τηλέφωνο : 210 69 87 704

FAX : 210 69 87 730

Ταχ. Δ/ση : Πανεπιστημίου 37

Ταχ. Κώδ. : 101 65 ΑΘΗΝΑ

ΔΠ-ΥΠΟΧΡ. ΑΠΟ ΔΙΑΤΑΚΤΕΣ(2010)

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΑΔΑ.....

Αθήνα 29 Δεκεμβρίου 2010

Αριθ. πρωτ. : 2/91118/0026

ΠΡΟΣ: Ως Πίνακας Αποδεκτών

**ΘΕΜΑ : «Κοινοποίηση διατάξεων σχετικά
με την ανάληψη υποχρεώσεων
από τους διατάκτες».**

ΣΧΕΤ: Έγγραφό μας 2/80018/0026/23.11.2010

Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού, σας κοινοποιούμε το αριθ. 113/2010 π.δ/γμα «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες» (Α.194 και 209), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων των παρ. 1 και 2 του άρθρου 22^Α του ν. 2362/1995 (Α.247), όπως προστέθηκε με το άρθρο 23 του ν. 3871/2010 «Δημοσιονομική Διαχείριση και Ευθύνη» (Α.141) και παρέχουμε κατωτέρω διευκρινήσεις και οδηγίες για την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή του.

I. ΓΕΝΙΚΑ

1. Η έκδοση απόφασης αναλήψεως υποχρέωσης, από τους διατάκτες ή τα κατά νόμο εξουσιοδοτημένα όργανα και η έγκριση πραγματοποίησης οποιασδήποτε δαπάνης, πριν από κάθε ενέργεια για την εκτέλεσή της, αποτελεί σημαντικότατο στάδιο της όλης διαδικασίας εκτέλεσης του προϋπολογισμού των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, αφού κατ' αυτόν τον τρόπο προλαμβάνεται η πληρωμή δαπανών καθ' υπέρβαση του ποσοστού διάθεσης των εγγεγραμμένων στον προϋπολογισμό πιστώσεων.

2α. Με τις διατάξεις του ν.2362/95 και του ν.δ. 496/74, καθώς και των κατ'εξουσιοδότηση αυτών εκδοθέντων π.δ. 138/98 (Α.107) και 465/75 (Α.147), είχαν καθοριστεί, αναλυτικά, οι διαδικασίες για την ανάληψη των υποχρεώσεων, σε βάρος των πιστώσεων του Κ/Π και των προϋπολογισμών των ν.π.δ.δ., από τους διατάκτες (κύριους και δευτερεύοντες).

β. Όμως, μετά την πάροδο μακρού χρόνου από την εφαρμογή των προαναφερόμενων ρυθμίσεων, είχαν καταδειχθεί αδυναμίες στην εφαρμογή τους, οι οποίες κατέστησαν αναγκαία την τροποποίηση και συμπλήρωση αυτών.

γ. Περαιτέρω, στο πλαίσιο εφαρμογής του ν.3845/2010 «Μέτρα για την εφαρμογή του Μηχανισμού Στήριξης της Ελληνικής Οικονομίας από τα Κράτη – Μέλη της Ζώνης του ΕΥΡΩ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο» (Α.65) [Παραρτήματα ΙΙΙ και ΙV (Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής και Συνεννόησης Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής)], κατέστη υποχρεωτική η συμπλήρωση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου και η επέκτασή του σε όλους ανεξαιρέτως τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.

3. Ειδικότερα η, κατά τα ανωτέρω, τροποποίηση – συμπλήρωση των κείμενων διατάξεων και η προσαρμογή τους στα νέα δεδομένα κρίθηκε επιβεβλημένη για τους ακόλουθους λόγους:

α. Παρατηρήθηκαν αρρυθμίες και μη ικανοποιητική εφαρμογή του συστήματος παρακολούθησης των αναλαμβανόμενων υποχρεώσεων, από τις αρμόδιες Υπηρεσίες, με συνέπεια την εμφάνιση αδικαιολόγητων υπερβάσεων των εγγεγραμμένων, στον προϋπολογισμό των οικείων Φορέων, πιστώσεων, και περαιτέρω τον αιφνιδιασμό των αρμόδιων Υπηρεσιών του Γ.Λ. Κράτους.

β. Πολλά ν.π.δ.δ. και οι ο.τ.α. α' βαθμού έχουν εξαιρεθεί από την εφαρμογή των διατάξεων του ν.δ. 496/1974, με αποτέλεσμα να μην ακολουθούν τις εν λόγω διαδικασίες ή να έχουν διαφοροποιηθεί απ' αυτές, μέσω των κανονισμών οικονομικής διαχείρισης που εφαρμόζουν.

γ. Σημαντικοί δημόσιοι πόροι κατευθύνονται μέσω αποδόσεων [Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (Κ.Α.Π.)] ή έκτακτων και τακτικών επιχορηγήσεων προς τους ο.τ.α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, καθώς και σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης που λειτουργούν με τη μορφή ν.π.ι.δ.. Για το λόγο αυτό και για τον αποτελεσματικό έλεγχο των εκταμιευόμενων πόρων τους είναι αναγκαία η υπαγωγή τους στο σύστημα ελέγχου των δαπανών αυτών, πριν από την ανάληψη της υποχρέωσης πραγματοποίησής τους.

δ. Η προβλεπόμενη, από τις κείμενες διατάξεις, ευθύνη των οργάνων που εγκρίνουν ή συμπράττουν στην ανάληψη δεσμεύσεων νέων δαπανών, καθ' υπέρβαση των εγγεγραμμένων πιστώσεων, έπρεπε να θεσμοθετηθεί στο αρχικό στάδιο της όλης διαδικασίας πραγματοποίησής τους από τους φορείς της Κεντρικής Κυβέρνησης, ούτως ώστε να αναπτυχθεί και εφαρμοστεί ένα αποτελεσματικό σύστημα ελέγχου των δεσμεύσεων,

που θα αποτρέπει την πληρωμή δαπανών χωρίς την ύπαρξη των σχετικών προϋποθέσεων και την έκθεση στον κίνδυνο του καταλογισμού των οικείων διατακτών, ενώ παράλληλα θα διασφαλίζει την αξιοπιστία των φορέων του δημόσιου τομέα και την ομαλή πληρωμή των πιστωτών τους.

ε. Επιπρόσθετα, η ενδυνάμωση της ευθύνης των διατακτών, με τη θεσμοθέτηση συμπληρωματικών ρυθμίσεων για την παρακολούθηση των αναλαμβανόμενων υποχρεώσεων, η οποία άλλωστε θα προσπορίσει οφέλη σε όλους τους συμμετέχοντες στη διαδικασία εκτέλεσης του προϋπολογισμού του οικείου φορέα, θα συμβάλλει αποφασιστικά, τόσο στον περιορισμό των δαπανών εντός των ανωτάτων ορίων που τίθενται από τον Υπουργό Οικονομικών, δια των αρμοδίων υπηρεσιών του Γ. Λ. Κράτους, όσο και στη μη σώρευση ληξιπρόθεσμων οφειλών.

στ. Για τη βελτίωση του προγραμματισμού των ταμειακών ροών, από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, κρίνεται επιβεβλημένη η ενημέρωση των αρμόδιων υπηρεσιών του, μέσω ενός συστήματος παρακολούθησης των δεσμεύσεων που αναλαμβάνουν οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης και ιδιαίτερα των δεσμεύσεων σε εκκρεμότητα, των απλήρωτων υποχρεώσεων και των ληξιπρόθεσμων οφειλών τους.

4α. Ήδη, με τις διατάξεις του άρθρου 21 του ν.3871/2010, αντικαταστάθηκε το άρθρο 21 του ν.2362/1995 και επανακαθορίστηκε το νομικό πλαίσιο που διέπει τις αναλήψεις υποχρεώσεων, από τους φορείς του Κ/Π και τα ν.π.δ.δ., το οποίο και επεκτείνεται στους λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.

β. Περαιτέρω, με τις κοινοποιούμενες διατάξεις καθορίστηκαν, ειδικότερα, οι διαδικασίες ελέγχου όλων των αναλήψεων υποχρεώσεων (δεσμεύσεων), που αναλαμβάνονται κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης [Προεδρία της Δημοκρατίας, Υπουργεία, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Ανεξάρτητες Αρχές, ο.τ.α. α' και β' βαθμού (Δήμοι και Περιφέρειες) και λοιπά ν.π.δ.δ., Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ) και ν.π.ι.δ. που ελέγχονται και χρηματοδοτούνται κυρίως από την Κεντρική Διοίκηση (παρ. 2, του άρθρου 1Β, του ν.2362/1995, που προστέθηκε με το άρθ. 2 του ν.3871/2010)].

II. Επί του άρθρου 1

1.α. Οριοθετείται το πεδίο εφαρμογής των κοινοποιούμενων διατάξεων, οι οποίες εφαρμόζονται από όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.

β. Όσον αφορά στους φορείς, οι δαπάνες των οποίων δεν ελέγχονται και δεν εκκαθαρίζονται από Υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου (Υ.Δ.Ε.), ως αρμόδια υπηρεσία για τη διενέργεια όλων των διαδικασιών ελέγχου των αναλήψεων υποχρεώσεων, που προβλέπονται από τις λοιπές διατάξεις του π.δ/τος, νοείται η οικονομική υπηρεσία αυτών.

2. Περαιτέρω ορίζεται ότι, οι διατάξεις του π.δ/τος εφαρμόζονται ανάλογα και από τους δευτερεύοντες διατάκτες, σε περίπτωση μεταβίβασης πίστωσης από τον κύριο

διατάκτη, καθώς και στις δαπάνες των Ενόπλων Δυνάμεων . Εν προκειμένω επισημαίνονται τα ακόλουθα:

α. Η διάθεση των εγγεγραμμένων στον προϋπολογισμό πιστώσεων ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητα και ευθύνη των κύριων διατακτών (άρθ.20 ν.2362/1995, όπως αντικαταστάθηκε με το ταυτόριθμο άρθρο του ν.3871/2010), οι οποίοι, αφού εκτιμήσουν την αναγκαιότητα κάθε δαπάνης, προβαίνουν στην ανάληψη υποχρεώσεων για την πληρωμή της, σε κεντρικό ή περιφερειακό επίπεδο, με τα αρμόδια όργανα, ή με τη μεταβίβαση αντίστοιχων πιστώσεων στους δευτερεύοντες Διατάκτες, οσάκις αυτό απαιτείται για την πληρωμή συγκεκριμένων δαπανών.

β. i) Δεν πρέπει ασφαλώς να συγχέεται η αρμοδιότητα του εξουσιοδοτημένου από τον κύριο Διατάκτη οργάνου, για την ανάληψη υποχρεώσεων και έγκριση δαπανών, με την αρμοδιότητα που μεταβιβάζεται στους δευτερεύοντες Διατάκτες να αναλαμβάνουν υποχρεώσεις σε βάρος των πιστώσεων που έχουν τεθεί στη διάθεσή τους, κατόπιν εντολής του κύριου Διατάκτη.

ii) Το εξουσιοδοτημένο από τον κύριο Διατάκτη όργανο, όταν εγκρίνει την πραγματοποίηση μιας δαπάνης μέσα στα όρια της εξουσιοδότησης, ενεργεί ως κύριος Διατάκτης, ενώ ο δευτερεύων Διατάκτης αναλαμβάνει υποχρεώσεις κατόπιν εντολής του κύριου Διατάκτη σε βάρος των ειδικών πιστώσεων που του μεταβιβάζονται για πληρωμή συγκεκριμένων δαπανών. Κατά κανόνα, άλλωστε, οι δευτερεύοντες Διατάκτες είναι περιφερειακά όργανα και για το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας οι Διοικητές Μονάδων κ.λπ. Οι πληρωμές που γίνονται από τους δευτερεύοντες διατάκτες, κατά τη σύνταξη του απολογισμού, εμφανίζονται από τον κύριο Διατάκτη, ο οποίος έχει τη συνολική ευθύνη για την ομαλή εκτέλεση του προϋπολογισμού του και τη διάθεση του συνόλου των πιστώσεων.

III. Επί του άρθρου 2

Επαναλαμβάνεται για συστηματικούς λόγους ο ορισμός της ανάληψης υποχρέωσης (δέσμευσης) υπό τη νομική και δημοσιονομική έννοια αυτής (άρθ. 21 § 1 και 2 ν.2362/1995 όπως ισχύει).

Ειδικότερα, ως ανάληψη υποχρέωσης, υπό τη νομική έννοια του όρου, ορίζεται η διοικητική πράξη, με την οποία γεννάται ή βεβαιώνεται η υποχρέωση του Δημοσίου και των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, έναντι τρίτων.

Με τη δημοσιονομική έννοια ανάληψη είναι η διοικητική πράξη (απόφαση του αρμόδιου διατάκτη) με την οποία εγκρίνεται η πραγματοποίηση της δαπάνης και δεσμεύεται η αναγκαία πίστωση πριν από οποιαδήποτε σχετική ενέργεια.

Σύμφωνα με τις ανωτέρω ρυθμίσεις και προκειμένου να θεωρείται, κατά τον ασκούμενο δημοσιονομικό έλεγχο, ως κανονική η πραγματοποιούμενη δαπάνη, θα πρέπει η έκδοση της απόφασης ανάληψης να προηγείται όλων των άλλων διαδικασιών, που προβλέπονται για την πραγματοποίησή της, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στο άρθρο 9 του π.δ/τος. Σε

αντίθετη περίπτωση, η δαπάνη δεν θα ενταλματοποιείται από την αρμόδια, για την εκκαθάριση και ενταλματοποίηση των δαπανών, Υπηρεσία.

IV. Επί του άρθρου 3

1. Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, καθορίζονται, με σαφήνεια ο τύπος και το περιεχόμενο της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης . Ειδικότερα, στην απόφαση αυτή και προκειμένου να καθίσταται δυνατός ο έλεγχος και η παρακολούθηση των αναλαμβανόμενων δεσμεύσεων, θα πρέπει να περιλαμβάνονται υποχρεωτικά, εκτός των λοιπών στοιχείων που απαιτούνται για την εγκυρότητα των διοικητικών πράξεων και τα ακόλουθα:

α. Οι διατάξεις των νόμων ή κανονιστικών διοικητικών πράξεων με τις οποίες επιτρέπεται η πραγματοποίηση της δαπάνης. Σε περίπτωση δε μη ρητής σχετικής νομοθετικής πρόβλεψης, θα πρέπει να αναφέρονται οι σκοποί του οικείου φορέα τους οποίους εξυπηρετεί η πραγματοποίηση της συγκεκριμένης δαπάνης.

β. Το είδος και η αιτία της δαπάνης, όσο πιο αναλυτικά γίνεται.

γ. Το ύψος της συνολικής επιβάρυνσης, που προκαλείται στον προϋπολογισμό του φορέα και η κατ' εκτίμηση δαπάνη σε περίπτωση που η επιβάρυνση δεν μπορεί να υπολογισθεί επακριβώς. Όταν η δαπάνη εκτείνεται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη, απαιτείται η κατανομή της κατ' έτος.

δ. Το οικονομικό έτος πραγματοποίησης της δαπάνης, καθώς και τα επόμενα έτη σε περίπτωση κατανομής της δαπάνης σε περισσότερα του ενός έτη και

ε. Τον τίτλο και τον κωδικό αριθμό του Φορέα και του Ειδικού Φορέα, καθώς και τον Κωδικό Αριθμό Εξόδου.

Υπόδειγμα απόφασης ανάληψης υποχρέωσης, επισυνάπτεται ως παράρτημα «Α» στην παρούσα.

2. Από τα προαναφερόμενα σαφώς προκύπτει ότι, η ανάληψη υποχρέωσης δεν επιτρέπεται να διενεργείται με διαφορετικό τύπο εγγράφου ή με επισημειώσεις στις σχετικές με τη δαπάνη πράξεις και αποφάσεις, όπως το έγγραφο της σύμβασης ή της προκήρυξης κ.λπ. Εξάλλου, οι διαδικασίες αυτές που αφορούν στην πραγματοποίηση της δαπάνης έπονται του σταδίου ανάληψης υποχρέωσης και ασφαλώς στα έγγραφα αυτά δεν περιλαμβάνονται τα απαραίτητα για την πορεία της πίστωσης στοιχεία. Στο κείμενο δε των εγγράφων αυτών (συμβάσεων, προκηρύξεων, μισθωτηρίων συμβολαίων κ.λπ.), πρέπει να αναφέρεται ο αριθμός και η ημερομηνία της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης, καθώς και ο αριθμός καταχώρησής της στο βιβλίο εγκρίσεων και εντολών πληρωμής. Σε περίπτωση δε κατάρτισης των σχετικών συμβάσεων με χωριστά έγγραφα, τα προαναφερόμενα στοιχεία σημειώνονται στη σχετική πρόταση του διατάκτη (παρ. 3, του άρθρου 4, του κοινοποιούμενου π.δ/τος).

V. Επί του άρθρου 4

Καθορίζεται ο τρόπος και η διαδικασία έκδοσης της απόφασης ανάληψης και έγκρισης αυτής. Ειδικότερα προβλέπονται τα ακόλουθα:

1.α. Η απόφαση ανάληψης υποχρέωσης συντάσσεται, σε δύο (2) αντίτυπα, από την αρμόδια οικονομική υπηρεσία του Διατάκτη, υπογράφεται από το αρμόδιο (εξουσιοδοτημένο) όργανο του οικείου Φορέα, πρωτοκολλείται και στη συνέχεια καταχωρείται στο Μητρώο Δεσμεύσεων του άρθρου 7 του π.δ/τος. Με την καταχώρηση στο Μητρώο δεσμεύεται ισόποση πίστωση μέχρι την πραγματοποίηση και πληρωμή της σχετικής δαπάνης.

β. Στη συνέχεια, παραδίδονται και τα δύο (2) αντίτυπα στην οικεία Υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου ή στο αρμόδιο τμήμα της οικονομικής υπηρεσίας του φορέα που είναι αρμόδιο για την πληρωμή των δαπανών του.

2.α. Οι Υπηρεσίες αυτές, με βάση τα τηρούμενα απ' αυτές στοιχεία, ελέγχουν κατ' αρχάς τη νομιμότητα της δαπάνης, δηλαδή εάν η δαπάνη προβλέπεται από διάταξη νόμου ή εξυπηρετεί τους σκοπούς του οικείου φορέα και εάν υπάρχει διαθέσιμη σχετική πίστωση. Ακολούθως και εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές, καταχωρούν το ποσό της ανάληψης στο βιβλίο Εγκρίσεων και Εντολών Πληρωμής και συντάσσουν επί της απόφασης σχετική πράξη, με την οποία βεβαιώνεται η ύπαρξη πίστωσης και ότι η δαπάνη βρίσκεται εντός του ποσοστού διάθεσης. Η πράξη αυτή λαμβάνει ένα μοναδικό αριθμό καταχώρησης. Στη συνέχεια το ένα αντίτυπο της απόφασης παραμένει στην Υ.Δ.Ε. ή στην αρμόδια οικονομική υπηρεσία του φορέα και το άλλο επιστρέφεται στο διατάκτη, ο οποίος καταχωρεί στο Μητρώο Δεσμεύσεων τον αριθμό καταχώρησης της προαναφερόμενης πράξης και κοινοποιεί αντίγραφο της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης στο Ελεγκτικό Συνέδριο, για τις αντίστοιχες εγγραφές.

β. Με την ίδια διαδικασία ανατρέπεται η ανάληψη υποχρέωσης, όταν ματαιώνεται μια δαπάνη. Προς τούτο όμως απαιτείται αιτιολογημένη απόφαση του διατάκτη.

γ. Τέλος, διευκρινίζεται ότι, για τον υπολογισμό της υφιστάμενης πίστωσης, λαμβάνονται υπόψη, αθροιστικά, και όλα τα υπόλοιπα από τη διάθεση πιστώσεων που είχε εγκριθεί σε, προγενέστερες της ανάληψης υποχρέωσης, χρονικές περιόδους.

3. Σε περίπτωση υποχρεώσεων που προβλέπεται ότι θα βαρύνουν εξ ολοκλήρου ή τμηματικά τα επόμενα οικονομικά έτη, συμπεριλαμβανομένων και των μισθώσεων ακινήτων, η απόφαση ανάληψης υποχρέωσης εκδίδεται μετά από προηγούμενη έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, όσον αφορά στους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης (άρθ.1Β παρ.4 ν.2362/1995) και του εποπτεύοντος Υπουργού, για τους λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθ. 21 § 3 του ν.2362/1995, όπως ισχύει.

4. Σε περίπτωση, επίσης, που η οικεία Υ.Δ.Ε. επιστρέφει μιά απόφαση ανάληψης υποχρέωσης χωρίς να την εγκρίνει, επειδή δεν πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις (μη νόμιμη δαπάνη, ανεπάρκεια ή έλλειψη πίστωσης), ο διατάκτης προβαίνει σε πράξη

αντιλογισμού στο Μητρώο Δεσμεύσεων. Σε κάθε περίπτωση πάντως, θα πρέπει να αναφέρονται στο έγγραφο επιστροφής οι λόγοι για τους οποίους δεν είναι δυνατή η δέσμευση της αντίστοιχης πίστωσης.

5. Για δαπάνες που αφορούν στην πληρωμή λογαριασμών οργανισμών κοινής ωφέλειας, τηλεφωνίας (πλην των δαπανών κινητής τηλεφωνίας) και κοινοχρήστων, καθώς και για δαπάνες ύψους μέχρι 300,00 € η απόφαση ανάληψης υποχρέωσης εκδίδεται χωρίς προέγκριση (βεβαίωση ύπαρξης πίστωσης) από την οικεία Υ.Δ.Ε. Στην περίπτωση αυτή, η σχετική απόφαση κοινοποιείται αμέσως στην Υ.Δ.Ε., προκειμένου να λάβει το μοναδικό αριθμό καταχώρησης και να γίνει εν συνεχεία η λογιστική καταγραφή και η παρακολούθηση αυτής. Ο αριθμός καταχώρησης γνωστοποιείται στην οικονομική υπηρεσία του διατάκτη για την ενημέρωση του Μητρώου Δεσμεύσεων.

6.α. Με τη λήξη του οικονομικού έτους, αναλήψεις που δεν έχουν εκτελεστεί εν όλω ή εν μέρει, ανατρέπονται, με απόφαση του διατάκτη και διαγράφεται το ποσό που δεσμεύθηκε, τόσο από το Μητρώο Δεσμεύσεων, όσο και από το βιβλίο Εγκρίσεων και Εντολών Πληρωμής.

β.ι) Οι αρμόδιες Υπηρεσίες, με την έναρξη του επόμενου οικονομικού έτους, δεν θα καταχωρούν αναλήψεις οποιασδήποτε νέας υποχρέωσης, εάν προηγουμένως δεν έχει δεσμευθεί, με νέες αποφάσεις ανάληψης υποχρέωσης, πίστωση ισόποση με το ανεξόφλητο μέρος των αναλήψεων που έχουν ανατραπεί στο τέλος του προηγούμενου οικονομικού έτους.

ii) Μετά την έκδοση των αποφάσεων αυτών και την καταχώρησή τους στο βιβλίο Εγκρίσεων και Εντολών Πληρωμής, καθώς και στο Μητρώο Δεσμεύσεων, είναι δυνατή η ανάληψη νέων υποχρεώσεων, σε βάρος του εναπομείναντος υπολοίπου της πίστωσης.

VI. Επί του άρθρου 5

Περιγράφεται η διαδικασία παρακολούθησης των αναλαμβανόμενων δεσμεύσεων, σε περίπτωση που η πληρωμή των σχετικών δαπανών διενεργείται τμηματικά, καθώς και ο τρόπος καταχώρησης των αναλήψεων υποχρεώσεων για τις δαπάνες αυτές. Ειδικότερα, προβλέπονται τα ακόλουθα:

1.α. Σε βάρος μιάς αναληφθείσας υποχρέωσης, μπορεί να εκδοθούν περισσότερα του ενός χρηματικά εντάλματα. Στην περίπτωση αυτή, ταυτόχρονα με την καταχώρηση του καθενός απ' αυτά, στο βιβλίο Εγκρίσεων και Εντολής Πληρωμής, θα αφαιρείται το ποσό του εντάλματος από το ποσό της οικείας απόφασης ανάληψης υποχρέωσης και το υπόλοιπο θα καταχωρείται σε ιδιαίτερη στήλη του βιβλίου μέχρις εξαντλήσεως της δεσμευμένης πίστωσης.

β. Σε περίπτωση που υπάρχει αδιάθετο υπόλοιπο, αυτό ανατρέπεται λογιστικά, είτε ενδιάμεσα (κατά τη διάρκεια της χρήσης), είτε στο τέλος του οικείου οικονομικού έτους.

2.α. Οι εγκρίσεις που αφορούν πολυετείς αναλήψεις υποχρεώσεων και έχουν παρασχεθεί από τον Υπουργό Οικονομικών ή τον εποπτεύοντα Υπουργό, κατά περίπτωση, (βλ. ανωτέρω παρ. V περ.3), θα φυλάσσονται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες (οικεία Υ.Δ.Ε. ή οικονομική υπηρεσία) σε ειδικό φάκελο μέχρι την τελική εξόφληση των σχετικών υποχρεώσεων.

β. Με την έναρξη κάθε οικονομικού έτους, καταχωρείται, κατ'απόλυτη προτεραιότητα, στο βιβλίο Εγκρίσεων και Εντολών Πληρωμής, το ποσό που έχει δεσμευθεί για το έτος αυτό, με νέα απόφαση ανάληψης υποχρέωσης.

VII. Επί του άρθρου 6

1.α. Όπως ορίζεται, με τις ρυθμίσεις του άρθρου αυτού, οι οικονομικές υπηρεσίες των φορέων υποχρεούνται να παρακολουθούν συστηματικά τις διατιθέμενες πιστώσεις και δεν θα καταρτίζουν σε καμία περίπτωση σχέδια αποφάσεων ανάληψης υποχρεώσεων καθ' υπέρβαση του ποσοστού διάθεσης των εγγεγραμμένων, στον προϋπολογισμό του οικείου φορέα, πιστώσεων.

β. Περαιτέρω, οι προαναφερόμενες υπηρεσίες παρακολουθούν, επίσης, όλες τις ανειλημμένες υποχρεώσεις του οικείου φορέα και ενημερώνουν, κάθε μήνα, την οικεία Υ.Δ.Ε., όσον αφορά στους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης ή τη Δ/ση Οικονομικού του εποπτεύοντος υπουργείου, για τους λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, για τις ληξιπρόθεσμες οφειλές τους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7.

2.α. Οι Υ.Δ.Ε. ή το αρμόδιο τμήμα της οικονομικής υπηρεσίας του οικείου φορέα, παρακολουθούν την εξέλιξη των υποχρεώσεων που αναλαμβάνει ο διατάκτης, σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού του και παρέχουν οποιαδήποτε πληροφορία τους ζητηθεί από τις ενδιαφερόμενες υπηρεσίες, όσον αφορά στην πορεία και τα υπόλοιπα των πιστώσεων, όπως διαμορφώνονται εκάστοτε.

β.i) Περαιτέρω, οι Υ.Δ.Ε. παρακολουθούν, μέσω του βιβλίου Εγκρίσεων και Εντολών Πληρωμής, τις αναλήψεις υποχρεώσεων που δεν έχουν εκτελεστεί και ενημερώνουν σε μηνιαία βάση τις Δ/σεις: αα) Προϋπολογισμού, ββ) Χρηματοδοτικού Προγραμματισμού και Κρατικών Διαθεσίμων και γγ) Δημοσιονομικής Διαχείρισης, του Γ.Λ.Κράτους.

ii) Στις ίδιες Δ/σεις αποστέλλουν, επίσης μηνιαίως, στοιχεία που αναφέρονται στις ληξιπρόθεσμες οφειλές των οικείων φορέων.

iii) Επισημαίνεται ότι, η ενημέρωση των προαναφερομένων Δ/σεων της Κεντρικής Υπηρεσίας (Κ.Υ.) του Γ.Λ. Κράτους θα διενεργείται σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται αναλυτικά κατωτέρω (οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 7).

γ. Τέλος, οι Υ.Δ.Ε. ή οι οικονομικές υπηρεσίες των οικείων φορέων που είναι αρμόδιες για την εκκαθάριση και ενταλματοποίηση των δαπανών αυτών, οφείλουν να ελέγχουν την τήρηση της διαδικασίας που ορίζεται με το κοινοποιούμενο π.δ/γμα και είναι

υποχρεωμένες, σε περίπτωση που δεν πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις, να μην εκκαθαρίζουν και ενταλματοποιούν τις αντίστοιχες δαπάνες.

VIII. Επί του άρθρου 7

Καθορίζεται ο τρόπος τήρησης του Μητρώου Δεσμεύσεων, το οποίο, σύμφωνα με τις κοινοποιούμενες διατάξεις, τηρείται από την οικονομική υπηρεσία κάθε φορέα της Γενικής Κυβέρνησης με ευθύνη του προϊσταμένου της. Ειδικότερα:

1. Όλοι οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης υποχρεούνται να καταγράφουν και να τηρούν σε ιδιαίτερο βιβλίο ή μηχανογραφικά κατά Προϋπολογισμό (Τακτικό Προϋπολογισμό / Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων) τις διοικητικές πράξεις με τις οποίες γεννάται ή επιβεβαιώνεται υποχρέωση του Δημοσίου ή άλλων φορέων της Γενικής Κυβέρνησης προς τρίτους. Το σύνολο των καταγεγραμμένων υποχρεώσεων αποτελεί το Μητρώο Δεσμεύσεων του κάθε φορέα.

2.α. Το Μητρώο Δεσμεύσεων πρέπει να περιλαμβάνει κατ ελάχιστο τα ακόλουθα στοιχεία:

- Το οικονομικό έτος στο οποίο αναφέρεται.
- Τις εγκεκριμένες κατά ειδικό φορέα (όπου υπάρχει) και κωδικό αριθμό εξόδου πιστώσεις του προϋπολογισμού.
- Τις τυχόν τροποποιήσεις και τη διαμόρφωση των πιστώσεων του προϋπολογισμού.
- Τα εγκεκριμένα όρια διάθεσης των πιστώσεων του προϋπολογισμού, όπου και όπως ορίζονται κάθε φορά.
- Τον αριθμό πρωτοκόλλου, την ημερομηνία και το ποσό της απόφασης ανάληψης της σχετικής υποχρέωσης.
- Τον αριθμό, την ημερομηνία και το ποσό του παραστατικού που αποδεικνύει την ύπαρξη της οφειλής.
- Τον αριθμό, την ημερομηνία και το ποσό του τίτλου πληρωμής των υποχρεώσεων.
- Το υπόλοιπο των απλήρωτων υποχρεώσεων και ληξιπρόθεσμων οφειλών.

β.ι) Επισυνάπτεται ως παράρτημα «Β», υπόδειγμα του Μητρώου Δεσμεύσεων, το οποίο περιλαμβάνει τα στοιχεία που είναι απαραίτητα, εκτός των άλλων και για την σύνταξη του μηνιαίου περιληπτικού πίνακα της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού.

ii) Προς το σκοπό διευκόλυνσης των αρμόδιων Υπηρεσιών για τη συμπλήρωση των επί μέρους πεδίων και στηλών του Μητρώου Δεσμεύσεων, παρέχονται οι ακόλουθες οδηγίες:

- πεδίο “Στοιχεία Δεσμεύσεων και Πληρωμών Οικονομικού Έτους”: Αναγράφεται το οικονομικό έτος.
- πεδία “Φορέας”, “Ειδικός φορέας”: Συμπληρώνονται μόνο από τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης.
- πεδία “Κατηγορία”, “Υποκατηγορία” και “ΚΑΕ”: Αναγράφονται αντίστοιχα η χιλιάδα, η εκατοντάδα και ο κωδικός αριθμός εξόδου, καθώς και η κατονομασία του.
- **Στήλη 3 “Ημερομηνία εγγραφής”**: Καταχωρείται η ημερομηνία εγγραφής κάθε καταχώρησης.

Στήλες αριθ. 4, 5, 6, 7. Καταχωρούνται τα στοιχεία που αφορούν στην κίνηση της πίστωσης του οικείου Κωδικού Αριθμού Εξόδου (ΚΑΕ), ως ακολούθως:

- **Στήλη 4 «Εγκεκριμένη Πίστωση Π/Υ»**. Καταχωρείται η εγκεκριμένη πίστωση του προϋπολογισμού για τον συγκεκριμένο ΚΑΕ.
- **Στήλη 5 «Αναμόρφωση Π/Υ (+ -)»**. Καταχωρούνται οι αυξομειώσεις του προϋπολογισμού.
- **Στήλη 6 «Διαμόρφωση Π/Υ (4)+(5)»**. Αναγράφεται το άθροισμα των στηλών (4) και (5) που αποτυπώνει τη συνολικά διαμορφωθείσα πίστωση του προϋπολογισμού στον συγκεκριμένο ΚΑΕ.
- **Στήλη 7 «Ποσοστό Διάθεσης Πιστώσεων»**. Αναγράφεται το ποσοστό διάθεσης πιστώσεων του ΚΑΕ, όπως προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις.

Στήλες αριθμ. 8, 9, 10, 11. Αναγράφονται τα στοιχεία που αφορούν στην ανάληψη υποχρέωσης-δέσμευσης και την υπολειπόμενη προς διάθεση πίστωση, ως ακολούθως:

- **Στήλη 8 «Αριθμός Απόφασης Ανάληψης»**. Καταχωρείται ο αριθμός της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης ή ο αριθμός της σχετικής πράξης του κύριου διατάκτη.
- **Στήλη 9 «Ημερομηνία Ανάληψης Υποχρέωσης»**. Καταχωρείται η ημερομηνία της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης.
- **Στήλη 10 «Ανειλημμένη Δέσμευση (Ποσό Δέσμευσης)»**. Καταχωρείται το συνολικό ποσό δέσμευσης του ΚΑΕ που αναφέρεται στην απόφαση ανάληψης υποχρέωσης.
- **Στήλη 11 «Υπολειπόμενη προς Διάθεση Πίστωση»**. Αναγράφεται το γινόμενο της διαμορφωθείσας πίστωσης του προϋπολογισμού του ΚΑΕ (στήλη 6) επί το ποσοστό διάθεσης (στήλη 7) μετά την αφαίρεση του ποσού της δέσμευσης (στήλη 10).

Στην περίπτωση των παρ.1β, 2 και 5 του άρθρου 4 του κοινοποιούμενου π.δ/τος εκδίδεται ανακλητική απόφαση ανάληψης υποχρέωσης και καταχωρίζεται η σχετική πράξη αντιλογισμού στις αντίστοιχες στήλες.

Στήλες αριθμ. 12, 13, 14, 15, 16. Περιλαμβάνονται τα στοιχεία του σχετικού τιμολογίου ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου, ως ακολούθως:

- **Στήλη 12 «Αριθμός Τιμολογίου ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου»:** Καταχωρείται ο αριθμός τιμολογίου ή άλλου ισοδύναμου έγγραφου (μισθοδοτικής κατάστασης, απόφασης επιχορήγησης, δελτίου παροχής υπηρεσιών, κ.λπ).
- **Στήλη 13 «Σειρά Τιμολογίου»:** Αναγράφεται η σειρά τιμολογίου ή άλλου ισοδύναμου έγγραφου, εφόσον υπάρχει.
- **Στήλη 14 «Ημερομηνία Τιμολογίου»:** Καταχωρείται η ημερομηνία έκδοσης του τιμολογίου ή άλλου ισοδύναμου έγγραφου.
- **Στήλη 15 «Α.Φ.Μ.»:** Αναγράφεται ο αριθμός φορολογικού μητρώου του πιστωτή.
- **Στήλη 16 «Ποσό Τιμολογίου ή Άλλου Ισοδύναμου Εγγράφου»:** Καταχωρείται το συνολικό ποσό του τιμολογίου ή άλλου ισοδύναμου έγγραφου.

Στήλες αριθμ. 17, 18, 19, 20. Καταχωρούνται τα στοιχεία του τίτλου πληρωμής, ως εξής:

- **Στήλη 17 «Αριθμός Παραστατικού Πληρωμής»:** Καταχωρείται ο αριθμός του παραστατικού πληρωμής.
- **Στήλη 18 «Ποσό Πληρωμής»:** Καταχωρείται το συνολικό ποσό πληρωμής.
- **Στήλη 19 «Ημερομηνία Εξόφλησης»:** Αναγράφεται η ημερομηνία εξόφλησης.
- **Στήλη 20 «Είδος Παραστατικού Πληρωμής»:** Καταχωρείται το είδος του παραστατικού πληρωμής (χρηματικού εντάλματος, χρηματικού εντάλματος προπληρωμής, εντολής μεταφοράς, κ.λπ).

Στήλες αριθμ. 21, έως και 31 αφορούν στα εξαγόμενα στοιχεία, εκτός της στήλης αριθμ.23 η οποία καταχωρείται:

- **Στήλη 21 «Εκκρεμείς Δεσμεύσεις»** (δεσμεύσεις που δεν έχουν ακόμη εξοφληθεί ανεξάρτητα αν το τιμολόγιο ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες έχουν παραδοθεί). Καταχωρείται η διαφορά που προκύπτει μετά την αφαίρεση του ποσού της στήλης 18 «Ποσό Πληρωμής» από το ποσό της στήλης 10 «Ανειλημμένη Δέσμευση (Ποσό Δέσμευσης)».

- **Στήλη 22 «Απλήρωτες Υποχρεώσεις»** (εκκρεμείς δεσμεύσεις για τις οποίες έχει παραδοθεί το τιμολόγιο ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο, αλλά δεν έχει εκδοθεί αντίστοιχος τίτλος πληρωμής). Καταχωρείται η διαφορά των ποσών που αναγράφονται στη στήλη 18 «Ποσό Πληρωμής» και στη στήλη 16 «Ποσό Τιμολογίου ή Άλλου Ισοδύναμου Εγγράφου».
- **Στήλη 23 «Ημερομηνία Υποχρέωσης Εξόφλησης»**. Καταχωρείται από την αρμόδια Υπηρεσία, σε κάθε περίπτωση, η ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης, όπως αυτή προκύπτει είτε από συμβατική υποχρέωση ή από άλλο σχετικό όρο. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει τίποτα από τα παραπάνω, καταχωρείται η ημερομηνία έκδοσης του τιμολογίου ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου.
- **Στήλη 24 «Εκκρεμείς Οφειλές προς Γενική Κυβέρνηση από 1 έως 30 ημέρες»**. Καταχωρείται το σύνολο των απλήρωτων υποχρεώσεων προς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, για τις οποίες έχει παρέλθει η ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης και παραμένουν ανεξόφλητες για χρονικό διάστημα από μία (1) έως τριάντα(30) ημέρες.
- **Στήλη 25 «Εκκρεμείς Οφειλές προς Τρίτους από 1 έως 30 ημέρες»**. Καταχωρείται το σύνολο των απλήρωτων υποχρεώσεων προς τρίτους (φορείς εκτός της Γενικής Κυβέρνησης) για τις οποίες έχει παρέλθει η ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης και παραμένουν ανεξόφλητες για χρονικό διάστημα από μία (1) έως τριάντα(30) ημέρες.
- **Στήλη 26 «Εκκρεμείς Οφειλές προς Γενική Κυβέρνηση από 31 έως 60 ημέρες»**. Καταχωρείται το σύνολο των απλήρωτων υποχρεώσεων προς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, για τις οποίες έχει παρέλθει η ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης και παραμένουν ανεξόφλητες για χρονικό διάστημα από τριανταμία (31) έως εξήντα(60) ημέρες.
- **Στήλη 27 «Εκκρεμείς Οφειλές προς Τρίτους από 31 έως 60 ημέρες»**. Καταχωρείται το σύνολο των απλήρωτων υποχρεώσεων προς τρίτους (φορείς εκτός της Γενικής Κυβέρνησης), για τις οποίες έχει παρέλθει η ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης και παραμένουν ανεξόφλητες για χρονικό διάστημα από τριανταμία (31) έως εξήντα(60) ημέρες.
- **Στήλη 28 «Εκκρεμείς Οφειλές προς Γενική Κυβέρνηση από 61 έως 90 ημέρες»**. Καταχωρείται το σύνολο των απλήρωτων υποχρεώσεων προς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, για τις οποίες έχει παρέλθει η ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης και παραμένουν ανεξόφλητες για χρονικό διάστημα από εξήντα μια (61) έως ενενήντα (90) ημέρες.
- **Στήλη 29 «Εκκρεμείς Οφειλές προς Τρίτους από 61 έως 90 ημέρες»**. Καταχωρείται το σύνολο των απλήρωτων υποχρεώσεων προς τρίτους (φορείς εκτός της Γενικής Κυβέρνησης), για τις οποίες έχει παρέλθει η ημερομηνία

υποχρέωσης εξόφλησης και παραμένουν ανεξόφλητες για χρονικό διάστημα από εξήντα μια (61) έως ενενήντα (90) ημέρες.

- **Στήλη 30 «Ληξιπρόθεσμες Οφειλές προς Γενική Κυβέρνηση > 90 Ημερών».** Καταχωρείται το σύνολο των απλήρωτων υποχρεώσεων προς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, για τις οποίες έχει παρέλθει η ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης και παραμένουν ανεξόφλητες για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των ενενήντα (90) ημερών.
- **Στήλη 31 «Ληξιπρόθεσμες Οφειλές προς Τρίτους > 90 Ημερών».** Καταχωρείται το σύνολο των απλήρωτων υποχρεώσεων προς τρίτους, για τις οποίες έχει παρέλθει η ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης και παραμένουν ανεξόφλητες για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των ενενήντα (90) ημερών.
- **Στήλη 32 «Σχόλια».** Καταγράφονται τυχόν σχόλια που κρίνονται απαραίτητα σχετικά με τη συγκεκριμένη εγγραφή.

3. Βάσει των στοιχείων του Μητρώου Δεσμεύσεων, συντάσσονται από τις οικείες οικονομικές υπηρεσίες των υπόχρεων φορέων οι πίνακες της παρ.4, του άρθρου 7, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο αυτή, για την ενημέρωση των αρμόδιων Δ/νσεων του Γ.Λ. Κράτους. Ειδικότερα, οι πίνακες αυτοί, όσον αφορά στους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης, θα αποστέλλονται στο Γ.Λ. Κράτους, εντός του πρώτου δεκαημέρου κάθε μήνα, μέσω των Υ.Δ.Ε., οι οποίες και διενεργούν σχετικό έλεγχο και επαλήθευση των στοιχείων τους. Για τους λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης οι ανωτέρω πίνακες θα αποστέλλονται απευθείας από την οικονομική υπηρεσία του εποπτεύοντος Υπουργείου στις αρμόδιες Διευθύνσεις του Γ.Λ.Κ.

Υπόδειγμα των ανωτέρω πινάκων, καθώς και λεπτομερείς οδηγίες για την συμπλήρωση και αποστολή τους στο Γ.Λ.Κ. θα δοθούν με νεότερη εγκύκλιο.

ΙΧ. Επί του άρθρου 8

1. Όσον αφορά στις υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται, σε βάρος του Π/Υ Δημοσίων Επενδύσεων, από τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης διατηρούνται σε ισχύ οι ειδικές περί δημοσίων επενδύσεων διατάξεις (άρθρο 12 του π.δ/τος) και παράλληλα επαναλαμβάνονται ισχύουσες ρυθμίσεις, σύμφωνα με τις οποίες τίτλο ανάληψης υποχρεώσεων αποτελούν οι Συλλογικές Αποφάσεις Έργων (ΣΑΕ) ή Μελετών (ΣΑΜ) που εκδίδονται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 6 του ν.δ. 2957/1954, όπως ισχύει και περιλαμβάνουν συγκεκριμένα στοιχεία (ολική δαπάνη για την πραγματοποίηση του έργου, κατανομή των απαιτούμενων πιστώσεων, κατ' έτος, όταν το έργο πραγματοποιείται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη κ.λπ.).

2. Επισημαίνεται όμως, εν προκειμένω ότι, οι προαναφερόμενες αποφάσεις, επειδή βαρύνουν, στις περισσότερες των περιπτώσεων, είτε τμηματικά είτε εξ ολοκλήρου τα επόμενα οικονομικά έτη του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής (άρθρο 6Α ν.2362/95, όπως προστέθηκε με το άρθρο 9 του ν.3871/2010), θα πρέπει να εκδίδονται, σύμφωνα με τις νέες ρυθμίσεις της παρ.3, του άρθρου 21, του ν.2362/1995, με τη σύμπραξη του Υπουργού Οικονομικών, καλυπτόμενης κατ' αυτό τον τρόπο της απαίτησης του νόμου για σχετική προηγούμενη έγκριση.

3. Τέλος, όσον αφορά στην καταγραφή των αναλαμβανομένων σε βάρος του Π.Δ.Ε. υποχρεώσεων στο Μητρώο Δεσμεύσεων και ειδικότερα στις στήλες που αναγράφονται τα στοιχεία των αναλήψεων θα καταχωρούνται τα στοιχεία των οικείων ΣΑΕ, ΣΑΜ.

Χ. Επί του άρθρου 9

Προβλέπεται ιδιαίτερος τρόπος ανάληψης υποχρέωσης, κατά παρέκκλιση όσων ορίζονται στα προηγούμενα άρθρα, για συγκεκριμένες κατηγορίες δαπανών. Ειδικότερα:

1. Οι δαπάνες για αποδοχές, συντάξεις, εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους και οι δαπάνες του άρθρου 37 του ν.2362/1995, αναλαμβάνονται με την έκδοση σχετικής απόφασης για ολόκληρο το ποσό των εγγεγραμμένων πιστώσεων από την έναρξη του οικονομικού έτους.

2. Για τις δαπάνες πάγιου χαρακτήρα (π.χ. ΔΕΗ, ύδρευση κ.λπ), καθώς και για τις δαπάνες που δεν μπορεί να τηρηθεί η διαδικασία έκδοσης της απόφασης ανάληψης, πριν από την πραγματοποίηση της δαπάνης (π.χ. νοσήλια, εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων κλπ), η απόφαση για τη δέσμευση της αντίστοιχης πίστωσης, θα εκδίδεται αμέσως μετά την, με οποιοδήποτε τρόπο, γνωστοποίηση στον οικείο φορέα, του ύψους και του χρόνου εξόφλησης (εάν προβλέπεται) της δαπάνης.

3. Οι δαπάνες για μισθώματα ακινήτων αναλαμβάνονται από την αρχή του οικονομικού έτους για ολόκληρο το ετήσιο ποσό αυτών, με πίνακες που καταρτίζονται από τους διατάκτες με βάση τα μισθωτήρια συμβόλαια και όχι με αποφάσεις ανάληψης υποχρέωσης. Η έγκριση της πίστωσης και ο μοναδικός αριθμός καταχώρησης στο βιβλίο Εγκρίσεων και Εντολών Πληρωμής αποτυπώνεται επί των πινάκων αυτών.

XI. Επί του άρθρου 10

1.α. Οριοθετείται η ευθύνη των αρμόδιων οργάνων, που πραγματοποιούν δαπάνες καθ' υπέρβαση των εγγεγραμμένων πιστώσεων. Στην περίπτωση αυτή ο οικείος φορέας της Γενικής Κυβέρνησης ευθύνεται αποκλειστικά και μόνο βάσει των διατάξεων περί αδικαιολόγητου πλουτισμού.

β. Ο διατάκτης της δαπάνης, καθώς και οποιοδήποτε άλλο όργανο ενέκρινε ή έχει συμπράξει στην εκτέλεση της δαπάνης ευθύνονται έναντι του οικείου φορέα εις ολόκληρο και καταλογίζεται υποχρεωτικά, σε βάρος τους, κάθε σχετική ζημία αυτού.

γ. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει, εν προκειμένω, η: i) αυστηροποίηση των διατάξεων, αφού: αα) τα αρμόδια όργανα ευθύνονται σε κάθε περίπτωση (όχι μόνο για δόλο ή βαρεία αμέλεια) ββ) καταλογίζεται, σε βάρος τους, υποχρεωτικά και όχι δυνητικά, η ζημία του οικείου φορέα, ii) μη επανάληψη της επιφύλαξης των ειδικών διατάξεων περί ευθύνης Υπουργών.

2. Δημόσιοι υπάλληλοι που υπογράφουν ή προσυπογράφουν έγγραφα πραγματοποίησης δαπανών κατά παράβαση των άρθρων 15, 19, 20 και 21 του ν.2362/1995 υποπίπτουν σε αυτοτελές πειθαρχικό αδίκημα.

XII. Επί του άρθρου 11

1. Κάθε απόφαση ανάληψης υποχρέωσης, τόσο υπό τη νομική, όσο και τη δημοσιονομική της έννοια, με την οποία δεσμεύεται ποσό, καθ' υπέρβαση των εγγεγραμμένων πιστώσεων ή και του ποσοστού διάθεσης του Π/Υ του οικείου φορέα, είναι αυτοδίκαια άκυρη. Ομοίως, η εν λόγω απόφαση είναι αυτοδίκαια άκυρη και όταν εκδίδεται κατά παράβαση των διαδικασιών που ορίζει το κοινοποιούμενο διάταγμα.

2. Περαιτέρω, καμιά διοικητική πράξη, που προκαλεί δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, δεν θα εκτελείται από τα όργανα που είναι αρμόδια να την εκτελέσουν, εάν δεν βεβαιώνεται από την οικεία οικονομική υπηρεσία η δέσμευση της σχετικής πίστωσης στα λογιστικά βιβλία.

β.ι.) Για τον προσήκοντα έλεγχο, στο προοίμιο κάθε διοικητικής πράξης της κατηγορίας αυτής, θα αναγράφονται υποχρεωτικά, πλέον των λοιπών στοιχείων που απαιτούνται (εξουσιοδοτική διάταξη, στοιχεία άρθ.90 του π.δ.63/2005 κ.λπ), τα στοιχεία ταυτότητας (αριθμός πρωτοκόλλου και ημερομηνία) της σχετικής βεβαίωσης.

ii. Η μη αναγραφή των στοιχείων αυτών αποτελεί παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας και συνεπάγεται την ακυρότητα της διοικητικής πράξης.

3.α. Επί των πράξεων με τις οποίες επέρχεται οποιαδήποτε μεταβολή στην υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, που συνεπάγεται οικονομική επιβάρυνση, όπως διορισμός, ένταξη, μετάταξη και προαγωγή κάθε κατηγορίας προσωπικού, με εξαίρεση τις μισθολογικές μεταβολές λόγω χορήγησης μισθολογικού κλιμακίου ή χρονοεπιδόματος, στις περιπτώσεις που προβλέπεται η έκδοση σχετικής απόφασης, απαιτείται να βεβαιώνεται από τις Υ.Δ.Ε., για τους φορείς των οποίων οι δαπάνες ελέγχονται από τις Υ.Δ.Ε. ή από την οικεία οικονομική υπηρεσία για τους λοιπούς φορείς, η ύπαρξη της απαιτούμενης πίστωσης, διαφορετικά οι πράξεις αυτές είναι άκυρες.

β. Αποφάσεις χορήγησης μισθολογικού κλιμακίου ή χρονοεπιδόματος, που εξαιρούνται, κατά τα ανωτέρω, της γενικής ρύθμισης, θα καταχωρούνται, από το διατάκτη, σε μηνιαία συγκεντρωτική κατάσταση, η οποία περιλαμβάνει συγκεκριμένα στοιχεία (παρ. 7 άρθ.11 του π.δ/τος) και θα αποστέλλεται στην οικεία Υ.Δ.Ε. ή στην οικονομική υπηρεσία, κατά περίπτωση, για ενημέρωση των βιβλίων που τηρούνται για την παρακολούθηση του πάσης φύσεως προσωπικού που υπηρετεί στο φορέα.

γ.ι) Για την προκήρυξη πλήρωσης θέσεων προσωπικού, η σχετική βεβαίωση για την ύπαρξη της απαιτούμενης πίστωσης χορηγείται πριν τη δημοσίευση της προκήρυξης, με χωριστό έγγραφο της Δ/σης Προϋπολογισμού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους ή της οικείας οικονομικής υπηρεσίας για τους εκτός Κ/Π φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, προς το Α.Σ.Ε.Π.

ii) Αυτονόητο είναι ότι, όταν χορηγείται η βεβαίωση ύπαρξης πίστωσης από τη Δ20-Δ/ση Προϋπολογισμού του Γ.Λ.Κράτους, δεν απαιτείται βεβαίωση επί της προκήρυξης από την Υ.Δ.Ε., δεδομένου ότι αυτή συντάσσεται στην πράξη διορισμού.

δ. Οι εκκαθαριστές αποδοχών είναι υπεύθυνοι για τον έλεγχο τήρησης της ανωτέρω διαδικασίας και υποχρεούνται να μην προβαίνουν στην εξόφληση των μισθοδοτικών καταστάσεων σε αντίθετη περίπτωση.

XIII. Επί των άρθρων 12 και 13

Από 1-1-2011, ημερομηνία έναρξης ισχύος του κοινοποιούμενου π.δ/τος, καταργούνται οι διατάξεις των π.δ. 138/1998 και 465/1975, καθώς και κάθε άλλη διάταξη που ορίζει διαφορετικά.

XIV. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

1. Οι διατάκτες, ή τα κατά νόμο εξουσιοδοτημένα όργανα, θα πρέπει, για την εφαρμογή των εισαγομένων νέων, περί αναλήψεως υποχρεώσεων, ρυθμίσεων, κατά την πρώτη περίοδο, να εκδώσουν, οπωσδήποτε με την έναρξη του οικονομικού έτους 2011, αποφάσεις ανάληψης υποχρέωσης, για τις υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν εντός του οικονομικού έτους 2010 και δεν εξοφλήθηκαν μέχρι τη λήξη του (31-12-2010), καθόσον σε αντίθετη περίπτωση δεν θα είναι δυνατή η πληρωμή των σχετικών δαπανών. Νέες αναλήψεις υποχρεώσεων

μπορεί να αναληφθούν σε βάρος του εναπομείναντος υπόλοιπου των διατιθέμενων πιστώσεων.

2. Επίσης, θα πρέπει να εκδοθούν και οι αποφάσεις ανάληψης υποχρεώσεων για τις δαπάνες της παρ.1, του άρθρου 9, του π.δ/τος, που αναλαμβάνονται κατά την έναρξη του οικονομικού έτους, για ολόκληρο το ποσό των εγγεγραμμένων σχετικών πιστώσεων.

XV. Πληροφορίες και περαιτέρω διευκρινήσεις επί των οριζόμενων με το κοινοποιούμενο π.δ. θα παρέχονται, όσον αφορά στους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης, από την Δ20 Προϋπολογισμού (για το άρθρο 7) και τη Δ26- Συντονισμού και Ελέγχου Εφαρμογής Δημοσιολογιστικών Διατάξεων (για τις λοιπές διατάξεις), όσον αφορά δε στους λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης από την Δ39- Ν.Π.Δ.Δ..

Η εγκύκλιος αυτή έχει αναρτηθεί και είναι διαθέσιμη και στην ιστοσελίδα του Γ.Λ. Κράτους (www.minfin.gr).

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ: α) ΠΑΡ/ΜΑ "Α" ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ
β) ΠΑΡ/ΜΑ "Β" ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΒΙΒΛΙΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

I. Αποδέκτες προς ενέργεια

1. Όλα τα Υπουργεία
  - α) Γραφεία κ.κ. Υπουργών
  - β) Δ/σεις Διοικητικού
(με την παράκληση να ενημερώσουν τα ν.π.δ.δ. και τους λοιπούς φορείς της Γεν. Κυβέρνησης που εποπτεύουν)
  - γ) Δ/σεις Οικονομικού
2. Υπουργείο Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
Γεν. Δ/ση Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Δ/ση Οργάνωσης & Λειτουργίας ο.τ.α.
Σταδίου 27, 101 83 ΑΘΗΝΑ
(Με την παράκληση να ενημερώσει τους ο.τ.α. α' και β' βαθμού)
3. Όλες τις Περιφέρειες
  - α) Γραφεία κ.κ. Γεν. Γραμματέων
  - β) Δ/σεις Οικονομικού
4. Υπουργεία :
  - α) Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης
  - β) Υγείας και Κοιν. Αλληλεγγύης
(Με την παράκληση να ενημερώσουν όλους τους ΟΚΑ που εποπτεύουν)

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Γ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

II. Αποδέκτες προς κοινοποίηση

1. Ελεγκτικό Συνέδριο
(Για ενημέρωση των κ.κ. Επιτρόπων

- κ.λπ. αρμόδιων Υπηρεσιών του)
2.Όλες τις Υπηρεσίες Δημ/κού Ελέγχου
3.Ειδικό Λογιστήριο στο ΥΠΕΘΑ

III. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- 1)Γραφείο κ. Υπουργού
- 2)Γραφείο κ.κ. Υφυπουργών
- 3)Γραφείο κ.κ. Γεν. Γραμματέων
- 4)Γραφείο κ.κ. Γεν. Διευθυντών
- 5)Όλες τις Δ/σεις της Κ.Υ.
του Υπουργείου Οικονομικών
- 6)Δ26 / Α' και Β' (3)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ "Α"

Στην αριθ. 2/9118/0026/29.12.2010 εγκύκλιο

**ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ
ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ****ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
(ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ/ΦΟΡΕΑΣ)****ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ.....****ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ****Α Δ Α :**

Αθήνα 201...

Αριθμ.Πρωτ. ....**ΑΠΟΦΑΣΗ**

Έχοντας υπόψη:

- Τις διατάξεις:
  - Των άρθρων 21 και 22^Α του ν.2362/95 «Περί Δημόσιου Λογιστικού κ.λπ.» (Α.247) όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τα αρθ.21 και 23 του ν.3871/2010(Α.141)
  - Του Νόμου⁽¹⁾ .....
  - Του π.δ. 113/2010 περί αναλήψεως υποχρεώσεων από τους Διατάκτες (Α.194)
- Την αριθμ. .... απόφαση του ..... περί μεταβίβασης εξουσίας να υπογράψουν «με Εντολή .....
- Την ανάγκη⁽²⁾ .....
- Το γεγονός ότι, το ποσό της δεσμευόμενης, με την παρούσα, πίστωσης είναι εντός του εγκεκριμένου ποσοστού διάθεσης.

Αποφασίζουμε

Εγκρίνουμε τη δέσμευση πίστωσης ύψους .....€⁽³⁾ για την πληρωμή ισόπωσης δαπάνης σε βάρος της πίστωσης του προϋπολογισμού εξόδων τ. .... Ειδικός φορέας .....Κ.Α.Ε. .... οικ. έτος ..... για την⁽²⁾ .....

Με εντολή.....**..... (Ο ΔΙΑΤΑΚΤΗΣ ⁽⁴⁾)**ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ/
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

στο Υπουργείο – Νομό.....

ΕΛΕΓΧΘΗΚΕ

και βεβαιώνεται ότι η ανωτέρω δαπάνη

..... (.....) €⁽⁵⁾ είναι εντός του

διαθέσιμου ποσοστού της υπό Φορέα ....., Ειδικό Φορέα ..... και Κ.Α.Ε. .... πίστωσης.

Καταχωρήθηκε με α/α.... στο Βιβλίο Εγκρίσεων και Εντολών Πληρωμής της Υπηρεσίας μας.

Υπόλοιπο προς ανάληψη⁽⁶⁾: €.....

.....(.....).

**Ο Προϊστάμενος της Υ.Δ.Ε. /
Οικονομικής Υπηρεσίας****Κοινοποίηση:**

Ελεγκτικό Συνέδριο

⁽¹⁾ Σημειώνονται οι ειδικές διατάξεις που προβλέπουν την δαπάνη⁽²⁾ Αναγράφεται το είδος και η αιτιολογία πραγματοποίησης της δαπάνης, αναλυτικά. Στο πεδίο αυτό συμπληρώνονται υποχρεωτικά οι σκοποί του οικείου φορέα που εξυπηρετούνται με την πραγματοποίηση της δαπάνης, ελλείψει σχετικής διάταξης νόμου.⁽³⁾ Συμπληρώνεται ολογράφως και αριθμητικώς το ύψος της συνολικής επιβάρυνσης του Π/Υ του οικείου φορέα ή η κατ' εκτίμηση δαπάνη καθώς και η κατανομή της σε περίπτωση που αυτή εκτείνεται σε περισσότερα του ενός έτη⁽⁴⁾ Γενικός Γραμματέας, Προϊστάμενος Γεν. Δ/σης ή Δ/σης ή άλλο εξουσιοδοτημένο όργανο.⁽⁵⁾ Συμπληρώνεται το ποσό της δαπάνης ολογράφως και αριθμητικώς⁽⁶⁾ Συμπληρώνεται ολογράφως και αριθμητικώς το ποσό της διαθέσιμης πίστωσης που δεν έχει αναληφθεί.

